

maatte derfor, at han i denne Paragraf ser noget ganske Andet, end det er muligt for Andre. Naar det ærede Medlem imidlertid bemærkede, at det var urigtigt, naar Nogen havde villet sige, at denne Paragraf stred mod Grundloven — jeg antager for øvrigt ikke, at det var rettet imod mig; thi jeg har ikke sagt noget Saadant —, da har han Ret deri; denne § 3 har slet ikke Noget at gjøre med Grundlovens Bestemmelser, hverken i § 84 eller i § 30; thi denne Paragraf handler jo aldeles ikke om det, som Grundlovens § 84 og § 30 handler om, nemlig om de Fattige, dem, der ere ude af Stand til at ernære sig; nei, den gaar ud paa at give af Statskassen en Medunderstøttelse, en lige stor Dotation eller Udbetaling, til Enhver, der selv har forfikkret i en Understøttelsestaxse og ikke har en større Indtægt end den og den, uden Hensyn til, om denne Person kan ernære sig selv eller ikke, og uden Hensyn til, om denne Person muligvis har f. Ex. Slægtninge, Frænder og Venner, som vilde have taget sig af hans Forsørgelse o. s. v. De berøre altsaa slet ikke hinanden. Der er i § 3 slet ikke Tale om nogen Fattigunderstøttelse eller Saadant, og jeg erkjender derfor, at der ikke er Tale om noget Grundlovsstridigt ved den. Derimod blive de Indvendinger, som jeg før har nævnt, og de fjernes ikke ved, hvad det ærede Medlem sagde om, at det var Noget, som kun kunde passe paa enkelte Tilfælde. Det maa man hævde, at det er Noget, som vilde indtræffe i mangfoldige Tilfælde, at det indeholder en Spore til Lediggang eller mindre Arbejde. Om der nu for øvrigt af denne § 3 kan komme noget Praktisk og Nyttigt ud, skal jeg lade staa hen. Det er umuligt at have nogen Mening derom, da Ingen kan sige, hvad denne Paragraf egentlig gaar ud paa; idet hver af de ærede Herrer fortolker den paa sin Maade. Den Tanke at komme Understøttelsestaxserne til Hjælp og at komme til Hjælp i Tilfælde af, at Bedkommende forfikkret sig i en Forsørgelsestaxse er ingenlunde Noget, man i og for sig kan afvise. Det er Noget, jeg villig kan indrømme, men jeg tror for øvrigt, at den Bei, de ærede Herrer ere gaaede, langt fra er saa heldig som den, der har været indslaaet af andre Forslagsstillere i de Forslag, der ere fremkomne udenfor Thinget. Men derpaa skal jeg ikke nærmere indlade mig. — Jeg skal dernæst tillade mig nogle Bemærkninger med Hensyn til § 4 og navnlig hvæle ved det Punkt, som ogsaa efter min Formening er et Kardinalpunkt, nemlig dens Forhold til Grundloven, ifjøndt der jo ganske vist mod denne § 4 navnlig sammenholdt med § 7, er andre særdeles vægtige Indvendinger at gjøre, som jeg selv og mange andre Talere have berørt. Med Hensyn til Forholdet til Grundloven kan jeg ikke Andet end hævde den Anskuelse, at § 4 indeholder en fuldstændig Omgaelse af Grundlovens Bestemmelser i § 30. Det vil sige § 4 i dens Sammenhæng med § 8. Det ærede

Medlem for Kjøbenhavns Amts 5te Valgkreds (Holstein-Ledreborg) bestred vel dette, idet han sagde, vi maa jo erindre, at Grundlovens § 84 taler slet ikke om Fattigunderstøttelse, den taler overhovedet om Hjælp af det Offentlige, men denne Hjælp af det Offentlige er ikke det Samme som Fattigunderstøttelse § 30; thi der kan gives megen Hjælp af det Offentlige, som ikke er Fattighjælp. I det Sidste har det ærede Medlem aabenbart fuldstændig Ret. Vi give jo Understøttelser til Kunstnere, Litterater og til de Funktionærer eller deres Enker, som ikke have Pensionsret, men som man dog af særdeles Grunde mener at maatte give Understøttelse. Det er ikke Fattighjælp. Det forstaaer sig. Men som den ærede Minister allerede tilbels har udviklet, er Sagen ligefrem den, at det, der tales om i § 84, er den Hjælp, som Bedkommende er berettiget til at fordræ af Staten, og som han er berettiget til at fordræ af den Grund, at han ikke selv kan ernære sig og Sine; altsaa han er berettiget til at fordræ den paa Grund af Fattigdom, paa Grund af, at han er ude af Stand til at ernære sig, og hvad skulde det vel være Andet, end Fattighjælp. Det gad jeg vide; kan man sige Andet end, at det er Fattighjælp? Vil man læse Forhandlingerne i den grundlovgivende Rigsdag derom, vil man ogsaa se det, ifjøndt de ganske vist ikke være meget udtømmende eller fuldstændige, idet de i Særdeleshed dreiede sig om det Spørgsmaal, om man grundlovmæssig burde give en Ret til at fordræ Fattighjælp, eller kun burde give en berettiget Forventning. Men Alle gik ud fra den Forudsætning, at her var Tale om Fattigunderstøttelse, Fattighjælp, og Andet kunde der heller ikke være Tale om. Nu har vel det ærede Medlem for Maribo Amts 4de Valgkreds (Clausen) fremsat den Bemærkning, at der i § 84 staaer „dog imod at underkaste sig de Forpligtelser, som Lovene herom paabyde“ og Lovene, det vil ikke sige alene de Love, der gjaldt, dengang Grundloven kom ud, men det er de til enhver Tid gjældende Love, som enhver Lids Lovgivningsmagt giver. Altsaa — sagde det ærede Medlem — ere vi berettigede til at vrne: Sagen paa en anden Maade og derved bevirke, at den kommer i en forandret Stilling saaledes, som vi her gjøre ved § 4. — Det er fuldstændigt rigtigt, hvad det ærede Medlem bemærkede, at „Lovene“ ikke alene ere de da gjældende men ogsaa de fremtidige Love. Deri har han fuldstændig Ret, men det maa vel at mærke erindres, at det, som gjør Banfeligheden, er at det her er Grundloven, der siger: Naar Nogen har modtaget Fattigunderstøttelse, er han ikke valgberettiget eller valgbar. Jeg beklager overmaade meget, at Grundloven har en saadan Bestemmelse. Jeg finder det inhumant. Jeg havde 10. Gange hellere set, at man var gaaet saa vidt, som Algreen-Ussing og Drsted gjorde ved et Endringsforslag, nemlig, at kun den Fattigunderstøttelse, som var givet i